

2012 m. spalio 26 d., penktadienis

Metinis pranešimas apie Europos ombudsmeno 2011 m. veiklą

P7_TA(2012)0405

2012 m. spalio 26 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl metinio pranešimo apie Europos ombudsmeno 2011 m. veiklą (2012/2049(INI))

(2014/C 72 E/08)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į metinį pranešimą apie Europos ombudsmeno 2011 m. veiklą,
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 24 straipsnio trečiąją pastraipą, 228 ir 298 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 ir 43 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į savo 2008 m. birželio 18 d. rezoliuciją ⁽¹⁾ dėl Europos Parlamento sprendimo, iš dalies keičiančio 1994 m. kovo 9 d. Sprendimą 94/262/EAPB, EB, Euratomas dėl ombudsmeno pareigų atlikimą reglamentuojančių nuostatų ir bendrųjų sąlygų, patvirtinimo ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į 2006 m. kovo 15 d. sudarytą ir 2006 m. balandžio 1 d. įsigaliojusį Europos Parlamento ir Europos ombudsmeno pagrindų susitarimą dėl bendradarbiavimo,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. sausio 1 d. Europos ombudsmeno statuto įgyvendinimo nuostatas ⁽³⁾,
 - atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Europos ombudsmeno veiklos,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 205 straipsnio 2 dalies antrą ir trečią sakinius,
 - atsižvelgdamas į Peticijų komiteto pranešimą (A7-0297/2012),
- A. kadangi metinis pranešimas apie Europos ombudsmeno 2011 m. veiklą 2012 m. gegužės 22 d. buvo oficialiai pateiktas Parlamento Pirmininkui ir kadangi ombudsmenas Nikiforos Diamandouros 2012 m. birželio 19 d. Briuselyje pristatė savo pranešimą Peticijų komitetui;
- B. kadangi SESV 24 straipsnyje nurodoma, kad „kiekvienas Sąjungos pilietis gali kreiptis į ombudsmeną, kurio pareigybė įsteigta pagal 228 straipsnį“;
- C. kadangi SESV 228 straipsniu Europos ombudsmenas įgaliojamas priimti skundus dėl netinkamo ES institucijų, įstaigų, tarnybų ir agentūrų veiklos administravimo, išskyrus atvejus, susijusius su Europos Sąjungos Teisingumo Teismo vykdomomis teismo funkcijomis;
- D. kadangi pagal SESV 298 straipsnį ES institucijos, įstaigos, tarnybos ir agentūros „remiasi atvira, veiksminga ir nepriklausoma Europos administracija“ ir kadangi tame pačiame straipsnyje numatyta, kad šiuo tikslu turi būti priimti specialūs antriniai teisės aktai visoms ES administracijos sritims taikytinų reglamentų forma;

⁽¹⁾ OL C 286 E, 2009 11 27, p. 172.

⁽²⁾ OL L 113, 1994 5 4, p. 15.

⁽³⁾ Patvirtintos 2002 m. liepos 8 d. ir iš dalies pakeistos 2004 m. balandžio 5 d. ir 2008 m. gruodžio 3 d. ombudsmeno sprendimais.

2012 m. spalio 26 d., penktadienis

- E. kadangi Pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnyje teigiama, kad „kiekvienas asmuo turi teisę į tai, kad Sąjungos institucijos ir organai jo reikalus tvarkytų nešališkai, teisingai ir per kiek įmanomai trumpesnį laiką“;
- F. kadangi netinkamo administravimo atvejų pasitaiko ne tik tada, kai viešojo įstaiga nesilaiko jai privalomų taisyklių ar principų, ir kadangi pagal gero administravimo principus ES institucijos turi būti paslaugios ir užtikrinti, kad su visuomenės atstovais būtų tinkamai elgiamasi ir kad jie galėtų visapusiškai naudotis savo teisėmis;
- G. kadangi šia apibrėžtimi prie netinkamo administravimo priskiriami ne tik tie atvejai, kai pažeidžiama teisiškai privaloma taisyklė ar principas; kadangi gero administravimo principais numatoma daugiau nei įstatymu ir jais reikalaujama, kad ES institucijos ne tik laikytųsi savo teisiųjų įsipareigojimų, bet drauge būtų paslaugios ir užtikrintų, kad su visuomenės atstovais būtų tinkamai elgiamasi ir kad jie galėtų visapusiškai naudotis savo teisėmis;
- H. kadangi 2011 m. Europos ombudsmenas gavo 2 510 skundų (2010 m. – 2 667), pradėjo 396 tyrimus (2010 m. – 335) ir užbaigė 318 tyrimų (2010 m. – 326); kadangi 2011 m. iš visų 2 544 Europos ombudsmeno nagrinėtų skundų 698 (27 proc.) buvo priskirti jo kompetencijai (2010 m. – 744);
- I. kadangi 1 321 gautas skundas buvo priskirtas Europos ombudsmenų tinklo nario kompetencijai; kadangi šį tinklą sudaro valstybių ir regionų ombudsmenai; kadangi Europos Parlamento Peticijų komitetas yra tikrasis Europos ombudsmenų tinklo narys;
- J. kadangi 2011 m. Europos ombudsmenas perdavė Peticijų komitetui 59 skundus; kadangi 147 pateiktųjų skundai buvo perduoti Komisijai ir dar 591 – kitoms institucijoms bei tarnyboms, įskaitant Vidaus rinkos problemų sprendimo tinklą (SOLVIT) ir EK Piliečių konsultavimo tarnybos svetainę „Jūsų Europos patarėjas“, taip pat konkrečių sričių ombudsmenams ar kitoms valstybėse narėse skundus nagrinėjančioms tarnyboms;
- K. kadangi beveik 61 proc. 2011 m. gautų skundų buvo pateikta internetu; kadangi daugiau nei pusė internetu pateiktų skundų (53 proc.) buvo gauti elektronine skundų forma, kurią galima rasti Europos ombudsmeno svetainėje;
- L. kadangi pastaraisiais keletą metų gerokai sumažėjęs prašymų suteikti informacijos skaičius – tai akivaizdi Europos ombudsmeno „Interaktyvaus vadovo“, kuriuo jo svetainėje galima naudotis nuo 2009 m. sausio mėn., sėkmė;
- M. kadangi 2011 m. Europos ombudsmeno kompetencijai nepriklausančių skundų skaičius sumažėjo iki 1 846, o tai yra mažiausias užregistruotas skaičius nuo 2003 m.;
- N. kadangi, kaip įprasta, daugiausia skundų pateikė Vokietijos ir Ispanijos skundų pateikėjai; kadangi 2011 m. Ispanija pagal pateiktųjų skundų skaičių pakilo į pirmąją, už savęs palikdama Vokietiją, Lenkiją ir Belgiją; kadangi pagal šalies gyventojų skaičių daugiausia skundų sulaukiama iš Liuksemburgo, Kipro, Belgijos, Maltos ir Slovėnijos;
- O. kadangi Europos ombudsmenas iš viso pradėjo 396 tyrimus, iš kurių 382 buvo grindžiami skundais, o 14 buvo pradėti jo paties iniciatyva; kadangi 2011 m. pradėtų tyrimų skaičius iki šiol buvo pats didžiausias;
- P. kadangi daugiausia tyrimų buvo susiję su Komisija (231), mažiau – su EPSO (42); kadangi, palyginti su 2010 m., su Parlamentu susijusių pradėtų tyrimų skaičius sumažėjo daugiau nei perpus; kadangi su Taryba susijusių tyrimų skaičius padidėjo trečdaliu;
- Q. kadangi 2011 m. Europos ombudsmenas užbaigė 318 tyrimų; kadangi dauguma šių tyrimų (66 proc.) buvo užbaigti per vienus metus, o trečdalis jų – per tris mėnesius; kadangi vidutinė tyrimų trukmė buvo dešimt mėnesių;

2012 m. spalio 26 d., penktadienis

- R. kadangi 64 atvejais Europos ombudsmenas nenustatė netinkamo administravimo; kadangi tie atvejai, kai nenustatomas netinkamas administravimas, nėra laikomi neigiamu rezultatu, nes skundo pateikėjui gali būti naudingas išsamus susijusios institucijos paaiškinimas, o rezultatai yra kaip įrodymas, kad institucija veikė laikydamasi gero administravimo principų;
- S. kadangi 84 užbaigtų tyrimų atvejais buvo pasiekta teigiamų rezultatų, t. y. susijusi institucija sutiko su draugišku sprendimu arba išsprendė klausimą; kadangi, kai tik įmanoma, Europos ombudsmenas stengiasi pasiekti draugišką sprendimą; kadangi, siekiant draugiško sprendimo, labai svarbu, kad ES institucijos bendradarbiautų;
- T. kadangi 47 atvejais Europos ombudsmenas nustatė netinkamą administravimą, o 13 atvejų, kuriais buvo nustatytas netinkamas administravimas, susijusi institucija visiškai arba iš dalies sutiko su rekomendacijos projektu;
- U. kadangi 35 atvejai buvo užbaigti pateikiant kritines pastabas ir 39 užbaigti pateikiant papildomas pastabas, kuriomis siekiama padėti susijusioms institucijoms pagerinti savo administravimo kokybę;
- V. kadangi Europos ombudsmenas kasmet viešai skelbia savo išvadas dėl veiksmų, kurių institucijos ėmėsi kritinių ir papildomų pastabų atžvilgiu;
- W. kadangi 2010 m. bendras patenkinamų veiksmų kritinių ir papildomų pastabų atžvilgiu rodiklis siekė 78 proc.; kadangi veiksmai, kurių imtasi dėl papildomų pastabų, buvo patenkinami 95 proc. atvejų, o kritinių pastabų atžvilgiu tokių buvo gerokai mažiau – 68 proc.;
- X. kadangi 2011 m. Europos ombudsmenas paskelbė 25 rekomendacijų projektus ir baigė 13 tyrimų, kuriuos nagrinėjant susijusi institucija visiškai ar iš dalies sutiko su rekomendacijos projektu;
- Y. kadangi 2011 m. ombudsmenas nepateikė Parlamentui nė vieno specialiojo pranešimo;
- Z. kadangi Europos ombudsmeno biudžetas yra nepriklausomas Europos Sąjungos biudžeto skyrius, kurį sudaro trys dalys: 1 dalis susijusi su darbo užmokesčiu, išmokomis ir kitomis su darbuotojais susijusiomis išlaidomis; 2 dalis – tai pastatams, baldams, įrangai skirtos išlaidos ir įvairios veiklos išlaidos; 3 dalis susijusi su bendromis institucijos veiklos išlaidomis;
1. pavirtina Europos ombudsmeno pateiktą 2011 m. metinį pranešimą;
 2. pažymi, kad 2011 m. Europos ombudsmenas padėjo daugiau nei 22 tūkst. piliečių, iš kurių 2 510 pateikė skundus, 1 284 prašė informacijos ir 18 274 gavo konsultaciją pasinaudodami Europos ombudsmeno svetainės „Interaktyviu vadovu“;
 3. atkreipia dėmesį į tai, kad pastaraisiais metais bendras Europos ombudsmenui pateikiamų skundų, ypač nesusijusių su jo įgaliojimais, skaičius laipsniškai mažėja; susidomėjęs stebi šią tendenciją, siekdamas nustatyti, ar įdiegtas „Interaktyvus vadovas“ turi tiesioginės įtakos šiam mažėjančiam skaičiui;
 4. pažymi, kad daugiau nei 65 proc. Europos ombudsmenui pateiktų skundų atvejų jis galėjo arba pradėti tyrimą, arba nusiųsti skundo pateikėją kompetentingai institucijai, pvz., nurodyti kreiptis į Europos ombudsmenų tinklo, kuriam priklauso Parlamento Peticijų komitetas, narį, Komisiją ar kitą skundus nagrinėjančią įstaigą (pvz., SOLVIT); pažymi, kad 2011 m. Peticijų komitetas iš Europos ombudsmeno gavo 59 skundus;
 5. pažymi, kad pagrindinės tariamo netinkamo administravimo rūšys, kurias 2011 m. nagrinėjo Europos ombudsmenas, buvo susijusios su teisėtumo klausimais (28 proc. tyrimų), prašymais suteikti informacijos (16,2 proc.), sąžiningumu (13,6 proc.), sprendimų pagrindu ir galimybėmis teikti apeliaciją (8,1 proc.), terminų, per kuriuos priimtas sprendimas, pagrįstumu (7,3 proc.), prašymais viešai naudotis dokumentais (7,1 proc.), klausimu, ar nebuvo diskriminacijos (6,8 proc.) ir įsipareigojimu atsakyti į laiškus adresato kalba bei nurodyti kompetentingą pareigūną (5,8 proc.);

2012 m. spalio 26 d., penktadienis

6. pažymi, kad daugiausia 2011 m. Europos ombudsmeno pradėtų tyrimų susiję su Komisija (231), antroje vietoje – EPSO (42); kadangi Komisija yra tokia institucija, kurios sprendimai daro tiesioginį poveikį piliečiams, mano, jog logiška, kad ji yra pagrindinis skundų objektas;

7. džiaugiasi, kad, palyginti su 2010 m., Europos ombudsmeno pradėtų tyrimų Parlamento atžvilgiu skaičius sumažėjo daugiau nei perpus; pažymi, kad Europos ombudsmenas pradėjo trečdaliu daugiau tyrimų, susijusių su Europos Sąjungos Taryba;

8. pažymi, jog 2011 m. Europos ombudsmenas pakeitė savo procedūras, siekdamas, kad jos būtų patogesnės piliečiams, ir pradėjo taikyti naują tyrimo rūšį – tikslinamąjį tyrimą, kurį atliekant skundų pateikėjai gali tikslinti savo skundą, jei Europos ombudsmenui iš pirmo žvilgsnio neatrodo, jog esama pagrindo prašyti institucijos nuomonės dėl skundo;

9. nurodo, kad dabar Europos ombudsmenas aktyviai ragina skundų pateikėjus teikti pastabas, jei šie yra nepatenkinti institucijos atsakymu; anksčiau atsakymo turiniu nepatenkinti skundų pateikėjai turėdavo teikti naują skundą;

10. džiaugiasi, kad, įsigaliojus šiai naujai tvarkai, Europos ombudsmenas baigė mažiau bylų, nes jas išsprendė pati institucija, ir baigė daugiau tyrimų, kuriuos nagrinėjant nenumatytas netinkamas administravimas arba nėra pagrindo jokiems tolesniems tyrimams;

11. pažymi, kad Europos ombudsmenas taip pat persvarstė, ką reikėtų daryti su jo kompetencijai neprikimtais skundais, kuriuos dabar tvarko Europos ombudsmeno tarnybos kanceliarija. Ji užtikrina, jog skundų pateikėjams būtų kuo greičiau pranešama, kad Europos ombudsmenas negali nagrinėti jų skundo, ir patariama, į ką kreiptis;

12. nurodo, kad, 2011 m. atlikus specialųjį Eurobarometro tyrimą dėl piliečių teisių ir ES administracijos veiklos ⁽¹⁾, paaiškėjo, kad piliečiai savo teisę skųstis Europos ombudsmenui laiko labai vertinga ir kad už šią teisę, jų manymu, svarbiau tik teisė laisvai judėti ir rinktis gyvenamąją vietą Sąjungoje bei teisė į gerą administravimą;

13. giria Europos ombudsmeną už leidžiamą brošiūrą *Susidūrėte su problemomis ES? Kas galėtų jums padėti*, kurioje pateikiama išsami informacija apie problemų sprendimo būdus, kuriais gali pasinaudoti su problemomis ES susidūrę piliečiai, ir už tai, kad šis leidinys prieinamas garso ir stambaus šrifto formatais;

14. pabrėžia, kad nepaisant pastaraisiais metais padarytos pažangos išnagrinėtų skundų, kurie iš tiesų taip pat priklausė ombudsmeno kompetencijai, dalis 2011 m. vėl buvo palyginti nedidelė, apie 27 proc., ir kad todėl dėmesys turėtų būti skiriamas išsamesniam ir proaktyvesniam visuomenės informuotumui apie ombudsmeno atsakomybės sritį didinimui, visų pirma glaudžiai bendradarbiaujant su nacionaliniais ir regioniniais ombudsmenais, Europos Parlamentu ir Komisija;

15. sutinka su Europos ombudsmenu, kad paprastai ir trumpai nurodant pagrindines vertybes, kurias savo elgesiu turėtų atspindėti ES tarnautojai, galima veiksmingai skatinti piliečių pasitikėjimą Europos civiline tarnyba ir ES institucijomis, kurioms ji padeda;

16. pritaria Europos ombudsmeno nuomonei, kad institucija, kurioje įsigalėjusi tinkama paslaugų teikimo kultūra, skundus laiko ne grasinimu, o galimybe geriau bendrauti ir, jei padaryta klaida, ištaisyti padėtį ir ateityje nedaryti tų pačių klaidų;

⁽¹⁾ <http://www.ombudsman.europa.eu/en/press/statistics.faces>

2012 m. spalio 26 d., penktadienis

17. primena, kad ES pagrindinių teisių chartijoje (41 straipsnyje) kaip pagrindinė Sąjungos piliečių teisė nurodoma teisė į gerą administravimą;
18. ragina Europos Sąjungos institucijas, įstaigas, tarnybas ir agentūras veikti laikantis 2001 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento rezoliucijoje priimto Europos tinkamo administravimo elgesio kodekso (1);
19. palankiai vertina ilgalaikes ir konstruktyvias ombudsmeno pastangas rengiant atitinkamus leidinius, pvz., pastangas prisidėti prie reglamento dėl Europos Sąjungos bendrų administracinių procedūrų rengimo; pabrėžia, kad tokie teisės aktai, kuriuose turėtų būti numatyti teisiškai privalomi minimalūs kokybės ir procedūrinių garantijų standartai visose tiesioginės ES administracijos srityse, turėtų būti grindžiami SESV 298 straipsniu ir kad su ombudsmenu turėtų būti glaudžiai konsultuojamasi, kai jie bus iš tiesų rengiami;
20. pritaria Europos ombudsmeno nuomonei, kad gero administravimo principais galima pasiekti daugiau nei įstatymu, reikalaujant, kad ES institucijos, įstaigos, tarnybos ir agentūros ne tik laikytųsi savo teisinių įsipareigojimų, bet drauge būtų paslaugios ir užtikrintų, kad su visuomenės atstovais būtų tinkamai elgiamasi ir kad jie galėtų visapusiškai naudotis savo teisėmis;
21. giria Europos ombudsmeną už paskelbtą ir visų ES institucijų, įstaigų, tarnybų ir agentūrų darbuotojams išdalytą Europos ombudsmeno skundų vadovą, kuriuo siekiama paraginti ES administraciją gerinti savo veiklą labiau įsipareigojant principams, susijusiems su piliečiams teikiamų paslaugų kultūra;
22. palankiai vertina ombudsmeno bendradarbiavimą su Europos ombudsmenų tinklu ir prašo, kad toks bendradarbiavimas būtų nukreiptas, be kita ko, į Europos piliečių iniciatyvos kaip naujos priemonės, kuri leistų piliečiams tiesiogiai dalyvauti EB teisės aktų rengimo procese, propagavimą ir užtikrinimą, kad ši priemonė piliečiams nebūtų pernelyg sunki dėl techninių reikalavimų;
23. primena, kad aštuntasis Europos ombudsmenų tinklo nacionalinis seminaras vyko 2011 m. spalio mėn. Kopenhagoje; primena, kad jo Peticijų komitetas yra tikrasis tinklo narys ir kad seminare komitetui buvo atstovaujama; primena, kad seminare tinklo nariai susitarė ieškoti būdų, kaip geriau informuoti Europos piliečius apie jų teises;
24. primena, kad seminare Europos ombudsmenas pristatė ES tarnautojams taikomų viešojo administravimo principų teksto projektą, kuriame nurodė penkis principus: įsipareigojimą ES ir jos piliečiams, sąžiningumą, objektyvumą, pagarbą kitiems ir skaidrumą; pažymi, kad Europos ombudsmenas rengė viešas konsultacijas šių principų klausimais ir kad galutinė teksto redakcija buvo paskelbta 2012 m. birželio 19 d.;
25. džiaugdamasis pažymi, kad ataskaitiniu laikotarpiu Europos ombudsmenas aktyviai ir darniai naudojo savo įgaliojimus, pasiekdamas sutarimą kritiškai įvertinus padėtį ir glaudžiai bendradarbiaudamas su kitomis ES įstaigomis;
26. primygtinai ragina Europos ombudsmeną, siekiant užtikrinti taupų ES biudžeto panaudojimą, ir toliau užtikrinti, kad išteklių būtų naudojami kuo veiksmingiau, vengti nereikalingo darbuotojų dubliavimo ir bendradarbiauti su kitomis esamomis ES institucijomis;
27. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją ir Peticijų komiteto pranešimą Tarybai, Komisijai, Europos ombudsmenui, valstybių narių vyriausybėms, parlamentams bei jų ombudsmenams arba panašioms kompetentingoms institucijoms.

(1) OL C 72 E, 2002 3 21, p. 331.